

PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS CENTRS

(LV - 1013, Rīga, K.Valdemāra 157, tālr. 67388624)

L Ē M U M S Nr. E03-RIG-325

Rīgā

2007.gada 26.jūlijā

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Brigita Liepiņa,
pedaloties sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Kuusakoski”
valdes loceklim,

(…)

juridiskā adrese: Rīgā, Krustpils ielā 6

reģistrācijas numurs: 000303236,

izskatīja administratīvo pārkāpumu lietu un konstatēja:

2007.gada 25.jūnijā Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (turpmāk tekstā – PTAC) saņemts (…)

(…) (turpmāk tekstā – Iesniedzējs) 2007.gada 21.jūnija iesniegums ar pielikumu, kurā tiek norādīts tālāk minētais:

Š.g. 12. un 19.jūnijā laikrakstā „Dzirkstele” tika publicēta SIA „Kuusakoski” reklāma ar saukli „IEPĒRKAM METĀLLŪŽŅUS”. Reklāmā norādīts, ka nerūsējošais tērauds tiek iepirkts par 1890 Ls/t, alumīnijs līdz 1200 Ls/t, elektromotori 300 Ls/t. Reklāmā norādīts, ka piedāvājums spēkā līdz 2007.gada 24.jūnijam.

Š.g. 14.jūnijā Iesniedzējs sazvānījās ar SIA „Kuusakoski” Gulbenes filiāles vadību un tika panākta vienošanās, ka Iesniedzējs nodos metāllūžņus, tajā skaitā arī nerūsējošā tērauda metāllūžņus, par cenām, ko uzņēmums sniedz reklāmā.

Š.g. 18.jūnijā SIA „Kuusakoski” darbinieki paziņoja Iesniedzējam, ka nerūsējošā tērauda metāllūžņus pieņem par 1400 Ls/t, nevis par 1890 Ls/t.

Ņemot vērā, ka bija ieguldīti līdzekļi un darbs, lai metāllūžņus savāktu vienkopus, Iesniedzējs tos nodeva par SIA „Kuusakoski” uzspiesto cenu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Iesniedzējs uzskata, ka SIA „Kuusakoski” apzināti maldina patērētājus, reklamējot lielākas metāllūžņu iepirkumu cenas par reālajām firmas iepirkumu cenām, tādējādi arī pārkāpjot godīgas konkurences principus.

2007.gada 26.jūnijā PTAC nosūtīja SIA „Kuusakoski” vēstuli Nr. 21-07/4972, kurā, pamatojoties uz Reklāmas likuma 15.panta pirmo daļu, pieprasīja rakstveidā līdz 2007.gada 5.jūlijam sniegt skaidrojumu par Iesniedzēja iesniegumā minēto.

2007.gada 6.jūlijā PTAC saņemta SIA „Kuusakoski” 2007.gada 4.jūlija vēstule Nr. 02-243, kurā tiek norādīts tālāk minētais:

Š.g. 18.jūnijā starp Iesniedzēju un SIA „Kuusakoski” tika noslēgts pirkuma līgums par nerūsējošā tērauda metāllūžņu pārdošanu par cenu 1400 Ls/t. Atbilstoši līguma noteikumiem Iesniedzējs nodevis metāllūžņus pircējam un saņēmis pielīgto pirkuma cenu pilnā apmērā. Ne nododot precī, ne saņemot pirkuma maksu, nedz arī vēlāk pretenzijas no Iesniedzēja netika saņemtas.

Atsaucoties uz Civillikuma 1427., 1533. un 2004.pantu, SIA „Kuusakoski” izsaka viedokli, ka Iesniedzējs ir maldinājis PTAC, iesniegumā norādot, ka galīgā vienošanās par metāllūžņu piegādi noslēgta 2007.gada 14.jūnijā.

Atsaucoties uz Civillikuma 1440.pantu, SIA „Kuusakoski” norāda, ka Iesniedzēja apgalvojums, ka viņš ir maldināts, ir aplams, jo Iesniedzējs pilnībā tika informēts par līguma būtiskām sastāvdaļām, t.i. pirkuma priekšmetu un cenu, līdz ar to viņam bija pietiekošas ziņas par

darījuma apstākļiem. Noslēdzot līgumu, nav bijis pārpratoms ne par darījuma priekšmetu, nedz arī par tā cenu.

SIA „Kuusakoski” uzskata, ka Iesniedzējs nepamatoti apgalvo, ka bijis spiests nodot metāllūžņus par pircēja uzspiesto cenu. 2007.gada 18.jūnijā, pusēm noslēdzot pirkuma darījumu, puses rīkojās brīvi, nepielietojot ne varu, ne draudus vienai pret otru. Iesniedzējam bija izvēles tiesība noslēgt pirkuma līgumu vai ne, noslēgt līgumu ar SIA „Kuusakoski” vai jebkuru citu komersantu, kuram ir šādas tiesības, vai arī noslēgt līgumu 2007.gada 18.jūnijā vai vēlāk.

SIA „Kuusakoski” uzskata, ka konkrētajā gadījumā attiecībā uz SIA „Kuusakoski” nav attiecināma Konkurences likuma 13.panta norma par netaisnīgu pirkšanas cenu tiešu vai netiešu uzspiešanu, jo pircējs neatrodas dominējošā stāvoklī tirgū un nav veicis konkurenci ierobežojošas darbības, piemēram, ļaunprātīgu dominējošā stāvokļa izmantošanu. Nav konstatējamas negodīgas konkurences pazīmes SIA „Kuusakoski” darbībās, jo nav tikusi izplatīta nepatiesa, nepilnīga vai izkropļota informācija par citu tirgus dalībnieku, kas varētu radīt zaudējumus šim tirgus dalībniekam. Līdz ar to par nepamatotu un apmelojošu atzīstams Iesniedzēja apgalvojums, ka SIA „Kuusakoski” savā darbībā ir pārkāpusi godīgas konkurences principus.

Atsaucoties uz iepriekš minēto, tiek norādīts, ka nevar apgalvot, ka SIA „Kuusakoski” darbinieki ir rīkojušies ļaunā nolūkā vai nevērīgi, jo Iesniedzējam tika izskaidroti iemesli atšķirībai starp pirkuma cenu publikācijā un piedāvāto pirkuma cenu pirkuma noslēgšanas brīdī. Proti, sakarā ar krasām metāla cenu izmaiņām (cenu pazeminājumu) pasaules biržās, pēc kuru rādītājiem metāla iepirkumu cenas tiek noteiktas arī Latvijā, SIA „Kuusakoski” bija spiesta korigēt arī savas iepirkumu cenas. Ievietojot strīdus reklāmu bija prognozēts, ka metālu cenas līdz 24.jūnijam nekritīsies. Tāpēc arī tika noteikta reklāmā norādītā iepirkumu cena. Tomēr no SIA „Kuusakoski” rīcības neatkarīgu iemeslu dēļ notika krasa cenu pazemināšanās vēl pirms 2007.gada 24.jūnija. Šajā sakarā SIA „Kuusakoski” uzskata par iespējamu atsaukties uz nepārvaramas varas apstākļiem (force majeure), jo SIA „Kuusakoski” pat rīkodamās godprātīgi un saprātīgi, nevar ietekmēt metālu cenu pasaules biržās. Šajā sakarā SIA „Kuusakoski” atkārtoti vērš PTAC uzmanību uz faktu, ka SIA „Kuusakoski” nav vienīgais metāllūžņu iepircējs Gulbenē un, ja Iesniedzēju neapmierināja SIA „Kuusakoski” piedāvātā cena, viņam bija visas iespējas savu preci vest pie cita lūžņu iepircēja. Iesniedzējam tika piedāvāts, ka tādā gadījumā transporta izdevumi par lūžņu piegādi uz SIA „Kuusakoski” iepirkšanas laukumu tiks atlīdzināti. Neskatoties uz minēto, Iesniedzējs tomēr nolēma lūžņus nodot tieši SIA „Kuusakoski”, jo, acīmredzot, pēc iepirkumu cenu samazināšanās tās tik un tā bija izdevīgākas Gulbenē. Pirms darījuma noslēgšanas Iesniedzējs vēl īpaši sazinājās ne tikai ar SIA „Kuusakoski” Gulbenes laukuma darbiniekiem, bet arī ar krāsaino metāllūžņu iepirkumu daļas vadītāju Rīgā. Iesniedzējam tika paskaidrota situācija un puses labprātīgi vienojās par konkrētā darījuma noslēgšanu.

Izvērtējot kopumā visus administratīvās lietas materiālus, PTAC norāda tālāk minēto:

Reklāmas likuma 1.pants nosaka, ka „*Reklāma ir ar saimniecisko vai profesionālo darbību saistīts jebkuras formas vai jebkura veida paziņojums vai pasākums, kura nolūks ir veicināt preču vai pakalpojumu (arī nekustamā īpašuma, tiesību un saistību) popularitāti vai pieprasījumu pēc tiem*”.

No administratīvās lietas materiāliem ir konstatējams, ka 2007.gada 12. un 19.jūnija laikrakstā „Dzirkstele” 1.lpp. ir publicēta reklāma ar saukli „Iepērkam metāllūžņus” (turpmāk tekstā – Reklāma), kurā ir norādīts tālāk minētais: Nerūsējošais tērauds 1890 Ls/t, alumīnijs līdz 1200 Ls/t, elektromotori 300 Ls/t. Reklāmā tiek sniegta arī informācija par SIA „Kuusakoski” sniedzamajiem pakalpojumiem. Reklāmā ir norādīts, ka SIA „Kuusakoski” slēdz līgumus ar uzņēmumiem par metāllūžņu piegādi. Reklāmā ir norādīts licences Nr. 2006-09/126 no 06.09.2006, kā arī informatīva norāde, ka piedāvājums spēkā līdz 24.06.2007.

Reklāma atbilst visām reklāmas pazīmēm Reklāmas likuma 1.panta izpratnē, jo tā ietver sevi paziņojumu, adresētu sabiedrībai, par SIA „Kuusakoski” saimniecisko darbību – metāllūžņu uzpirkšanu, kas veicina tās popularitāti un/vai pieprasījumu pēc tās pakalpojumiem.

Reklāmas likuma 8.panta otrā daļa nosaka, ka „*Maldinoša reklāma ir tāda reklāma, kura jebkādā veidā, ieskaitot tās pasniegšanas veidu, tieši vai netieši maldina vai varētu maldināt un*

kura sava maldinošā rakstura dēļ varētu ietekmēt personas ekonomisko rīcību vai kura kaitē vai varētu kaitēt konkurentam”.

Reklāmas likuma 8.panta trešā daļā ir noteikts, ka „Nosakot, vai reklāma ir maldinoša, ņem vērā visas reklāmas pazīmes – atsevišķo sastāvdaļu un kopējo saturu, noformējumu, īpaši jebkuru informāciju, kas reklāmā sniegta par: 1) preču vai pakalpojumu pieejamību, īpašībām, darbību, saturu, ražošanas vai piegādes metodi un datumu, nolūku, lietošanu, daudzumu, ietekmi uz vidi vai cilvēka veselību, preču ģeogrāfisko vai komerciālo izcelsmi vai rezultātiem, kas sagaidāmi no to lietošanas, vai par preču vai pakalpojumu testēšanas vai pārbaudes rezultātiem vai materiālām pazīmēm; 2) cenu vai cenas aprēķināšanas veidu un nosacījumiem, ar kādiem tiek piegādātas preces vai sniegti pakalpojumi; 3) reklāmas devēju, arī tā identitāti un labajām īpašībām, kvalifikāciju, īpašumtiesībām vai apbalvojumiem”.

No Iesniedzēja iesnieguma un SIA „Kuusakoski” atbildes vēstules ir konstatējams, ka SIA „Kuusakoski” ir iepirkusi no Iesniedzēja nerūsējošo tēraudu par zemāku cenu, nekā ir norādīts Reklāmā. Pie šādiem apstākļiem Reklāma atbilst maldinošas reklāmas pazīmēm Reklāmas likuma 8.panta otrās daļas izpratnē, jo Reklāma tieši maldina par nerūsējošā tērauda iepirkšanas cenu un šī maldinājuma dēļ ir ietekmējusi Iesniedzēja ekonomisko rīcību.

PTAC uzskata, ka SIA „Kuusakoski” vēstulē norādītie argumenti ir nepamatoti un noraidāmi, jo, pirmkārt, izsakot speciālu piedāvājumu, nav ievērots Reklāmas likuma 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkts, otrkārt, konkrētajā administratīvajā lietā SIA „Kuusakoski” atsaukšanās uz Civillikuma pantiem par līguma slēgšanu nav pamatota, jo PTAC nevērtē starp Iesniedzēju un SIA „Kuusakoski” savstarpēji noslēgtā pirkuma līguma slēgšanas tiesiskos aspektus. Treškārt, gan Iesniedzēja, gan SIA „Kuusakoski” atsaukšanās uz Konkurences likumu nav pamatota, jo konkrētajā gadījumā reklāmas atbilstību normatīvo aktu prasībām reglamentē Reklāmas likums. Ceturtkārt, nav pamatota SIA „Kuusakoski” atsaukšanās uz *force majeure* apstākļiem, kas bija par pamatu tam, ka nerūsējošais tērauds no Iesniedzēja tika iepirkts par zemāku cenu, nekā tas ir norādīts Reklāmā. Force majeure apstākļi var tikt attiecināmi uz pašu pirkuma līguma noslēgšanu, nevis uz Reklāmu. Izplatot reklāmu, netiek nodibinātas saistību tiesiskās attiecības Civillikuma 1401.panta izpratnē. Līdz ar to Reklāma tiek pakļauta publisko tiesību nosacījumiem un normatīvajam regulējumam, nevis privāttiesību regulējumam. Piektkārt, atsaukšanās uz to, ka SIA „Kuusakoski” darbinieki nav rīkojušies ļaunā nolūkā vai nevērtīgi, nevar ietekmēt lēmuma pieņemšanu, jo Reklāmas likuma 15.panta piektā daļa nosaka, ka šā panta ceturtajā daļā minētās darbības tiek veiktas arī tad, ja nav pierādījumu par nodarītajiem zaudējumiem, kā arī trūkst pierādījumu par to, ka reklāmas devējs darbojies ļaunā nolūkā vai nevērtīgi.

Reklāmas likuma 8.panta pirmā daļa nosaka, ka „Maldinoša reklāma ir aizliegta”.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Reklāma neatbilst normatīvo aktu prasībām.

Reklāmas likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka „Reklāmas devējs ir persona, kura nolūkā gūt komerciālu vai citādu labumu pati izgatavo un izplata reklāmu vai kuras uzdevumā un interesēs cita persona izgatavo vai izplata reklāmu”.

Ņemot vērā iepriekš minēto, SIA „Kuusakoski” atbilst reklāmas devēja statusam Reklāmas likuma 10.panta pirmās daļas izpratnē.

Reklāmas likuma 10.panta otrā daļa nosaka, ka „Reklāmas devējs ir atbildīgs par reklāmas saturu”.

Ņemot vērā iepriekš minēto, SIA „Kuusakoski” ir atbildīgs par Reklāmas saturu.

Reklāmas likuma 10.panta trešā daļa nosaka, ka „Reklāmas devējs ir tiesīgs izgatavot, pasūtīt, izplatīt vai nodot izplatīšanai tikai tādu reklāmu, kas nav pretrunā ar šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem”.

Ņemot vērā iepriekš minēto, SIA „Kuusakoski” nebija tiesīga izgatavot un izplatīt normatīvo aktu prasībām neatbilstošu Reklāmu.

Administratīvā procesa likuma 1.panta trešā daļa nosaka, ka „Administratīvais akts ir uz āru vērsts tiesību akts, ko iestāde izdod publisko tiesību jomā attiecībā uz individuāli noteiktu personu

vai personām, nodibinot, grozot, konstatējot vai izbeidzot konkrētas tiesiskās attiecības vai konstatējot faktisko situāciju”.

Administratīvā procesa likuma 65.panta 3.daļa nosaka: „Ja piemērojamā tiesību normā noteikts, ka administratīvais akts izdodams, bet nav noteikts tā konkrētais saturs (satura izvēles administratīvais akts), iestāde izdod šo aktu, ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos ietvarus, un šajos ietvaros, pamatodamās uz lietderības apsvērumiem, nosaka administratīvā akta saturu”.

Reklāmas likuma 14.panta trešā daļa nosaka: „Ja uzraudzības iestāde, izvērtējot reklāmu, konstatē, ka reklāma neatbilst normatīvo aktu prasībām, tā pieņem vismaz vienu no šā likuma 15.panta ceturtajā daļā minētajiem lēmumiem”.

Reklāmas likuma 15.panta ceturtā daļa nosaka: „Ja reklāma neatbilst normatīvo aktu prasībām, Uzraudzības iestāde ir tiesīga pieņemt lēmumu, kurā: 1) uzdod reklāmas devējam sniegt reklāmā, preču marķējumā vai citādā veidā papildu informāciju, kas ir būtiska no personu aizsardzības vai uzņēmēju likumīgo tiesību viedokļa; 2) pieprasa izslēgt no reklāmas atsevišķus elementus (informāciju, vizuālos attēlus, skaņu vai citus speciālos efektus); 3) aizliedz reklāmas izplatīšanu; 4) pieprasa reklāmas atsaukumu; 5) lemj par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā un par administratīvā soda piemērošanu likumā noteiktajā kārtībā”.

Izvērtējot lietderības apsvērumus, PTAC secina, ka SIA „Kuusakoski” nav lietderīgi uzlikt Reklāmas likuma 15.panta ceturtās daļas 1-4.punktā noteiktos tiesiskos pienākumus, bet gan, pamatojoties uz Reklāmas likuma 15.panta ceturtās daļas 5.punktu, piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu, uzsākot lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

Atbilstoši Reklāmas likuma 2.panta otrajai daļai viens no Reklāmas likuma mērķiem ir aizsargāt personu, kā arī visas sabiedrības intereses reklāmas jomā. Tādējādi, sniedzot reklāmu, reklāmas devējam jānodrošina, ka nevienas sabiedrības daļas intereses netiktu aizskartas.

Saskaņā ar Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta otrās daļas noteikumiem, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Iestāde pārkāpēju ir tiesīga atbrīvot no administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.panta pirmās daļas noteikumiem tikai tādā gadījumā, ja izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs. Konkrētajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka SIA „Kuusakoski” ir pieļāvusi normatīvajiem aktiem neatbilstošas reklāmas izplatīšanu, kas nav vērtējams kā maznozīmīgs.

Nosakot SIA „Kuusakoski” uzliekamo naudas soda apmēru, tiek ņemts vērā tas, ka nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, un tā iemesla dēļ, lai atturētu reklāmas izplatīšanā iesaistītās personas no administratīvā pārkāpuma izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtosānās.

SIA „Kuusakoski” tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, kurš ir paredzēts Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 166¹³.panta otrajā daļā, kurā noteikts, ka „Par likumā aizliegtas reklāmas sniegšanu vai izplatīšanu – uzliek naudas sodu fiziskajām personām līdz divsimt piecdesmit latiem, bet juridiskajām personām – līdz desmittūkstoš latiem”.

Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta pirmā daļa nosaka, ka „Sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem”.

Administratīvās lietas izskatīšanas gaitā nav konstatēti administratīvo atbildību pastiprinoši apstākļi, ir konstatēti administratīvo atbildību mīkstinoši apstākļi.

Lietas izskatīšanas laikā tika iesniegti materiāli, kuros redzamas metāllūžņu iepirkšanas cenas Reklāmas piedāvājuma laikā. Tika sniegti paskaidrojumi par cenu veidošanos, kas atkarīga gan no metāla sastāva, gan piemaisījumiem, piem., smiltis caurulēs. Norāde par to reklāmā nav sniegta, jo ticis uzskatīts, ka šāda informācija ir zināma metāllūžņu pārdevējiem. Līdz šim nav bijis līdzīga gadījuma. Tika izteikta nožēla par radušos pārkāpumu un izteikts solījums turpmāk novērst līdzīgu situāciju.

Izvērtējot lietas materiālus un izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz administratīvo pārkāpumu kodeksa 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta otro daļu, 33.panta pirmās daļas 1.punktu, 166.¹³ panta otro daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu,

n o l e m t s:

uzlikt SIA „Kuusakoski”,
juridiskā adrese: Rīgā, Krustpils ielā 6
reģistrācijas numurs: 000303236,

naudas sodu Ls 500.00 (pieci simti) apmērā.

(zīmogs)

(paraksts)

Patērētāju tiesību aizsardzības centra
direktore vietniece Brigita Liepiņa

Personai, par kuru pieņemts lēmums administratīvo pārkāpumu lietā, ir tiesības pārsūdzēt pieņemto lēmumu likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar Reklāmas likuma 17.panta otro daļu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgā, Antonijas ielā 6 viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā.

Naudas sods jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs: Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
Reģistrācijas Nr. 90000068854
Konts Nr. LV30TREL2120030260100

Saņēmēja iestāde: Valsts kase, kods TREL22.

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmuma noraksts.
Maksājuma mērķis: Lēmums Nr. E03-RIG-325. Ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.